

DEN NORSKE KIRKE
Ungdommens kirkemøte 2019

Protokoll

Ungdommens kirkemøte

2019

4-8. oktober 2019

Borg bispedømme, Hurdalsjøen Hotell

Innhold	1
Ungdommens kirkemøte 2019 sak 01/19	3
Ungdommens kyrkjemøte 2019 sak 02/19 Orienteringar	7
Ungdommens kyrkjemøte 2019 sak 03/19 Val	8
Ungdommens kirkemøte 2019 sak 04/19 Rekruttering.....	11
Ungdommens kirkemøte 2019 sak 05/19 Misjon - å vere kyrkje	17
Ungdommens kirkemøte 2019 sak 06/19: Ung diakoni – å være og å gjøre	20
Ungdommens kirkemøte 2019 sak 07/19 Gudstjenester i konfirmasjonstiden.....	24
Ungdommens kirkemøte 2019 sak 08/19 Kirke 2030.....	29
Ungdommens kirkemøte 2019 sak 09/19: Kirke på nett.....	34
Ungdommens kirkemøte 2019 sak 10/19 Regler for ungdomsdemokratiet.....	35
Ungdommens kirkemøte 2019 sak 11/19 Fokussak på UKM 2020.....	38
Delegater og observatører ved Ungdommens kirkemøte 2019	39

Ungdommens kirkemøte 2019 sak 01/19

Vedtak

Konstituering, statutta og forretningsorden for UKM 2019

- Forretningsorden for UKM 2019 er godkjent
- Innkalling og sakspapir for UKM 2019 er godkjent.

Valg

UKM 2019 valgte:

- Petter Rønneberg, Therese Egebakken og Aleksander Abelsen som dirigentskap for Ungdommens kirkemøte 2019
- Rådgivere ved bispedømmekontor og Kirkerådet som tellekorps.
- Kristian Myhre, Stein-Erik Anti og Anne Grethe Sivertsen som referenter.

Statutter for Ungdommens kirkemøte

1. Ungdommens kirkemøte arrangeres av Utvalg for ungdomsspørsmål i samarbeid med Kirkerådets sekretariat.
2. Ungdommens kirkemøte skal utføre sitt arbeid i lojalitet mot den evangelisk-lutherske lære.
3. Saker til Ungdommens Kirkemøte må meldes til Kirkerådets sekretariat senest 14 uker før møtet.
4. Ungdommens kirkemøte behandler og uttaler seg i saker som angår Den norske kirke nasjonalt og internasjonalt. Ungdommens kirkemøte kan melde saker til behandling på Kirkemøtet.
5. Valg

Blant Ungdommens kirkemøtes delegater velges:

- Leder av Utvalg for ungdomsspørsmål for en periode på to år, ved særskilte avstemning. Lederen møter i Kirkemøtet og Kirkerådet med tale og forslagsrett.
- Tre representanter til å delta på Kirkemøtet med tale og forslagsrett.
- Fem medlemmer til Utvalg for ungdomsspørsmål.

Ungdommens kirkemøte velger også to medlemmer til Utvalg for ungdomsspørsmål på bakgrunn av særlig kompetanse.

Vararepresentant for Utvalg for ungdomsspørsmåls leder oppnevnes av utvalget.

Medlemmene til Utvalg for ungdomsspørsmål velges for to år, slik at halve utvalget er på valg hvert år.

6. Delegater til Ungdommens kirkemøte

6.1. Ungdommens kirkemøte består av to delegater fra hvert bispedømme, to delegater fra Samisk ungdomsutvalg (inkludert utvalgets leder), én samisk delegat fra hvert av de tre nordligste bispedømmene, en delegat fra Døvekirken, en delegat fra hver av organisasjonene som driver ungdomsarbeid tilknyttet Den norske kirke, medlemmer av Utvalg for ungdomsspørsmål, samt de medlemmer av bispedømmerådene, Kirkerådet, Samisk kirkeråd og Mellomkirkelig råd, som er under 30 år. De fire representantene som ble valgt til Kirkemøtet foregående år inviteres til det påfølgende UKM med møte-, tale-, forslags- og stemmerett.

6.2. Delegationene fra bispedømmene velges av og blant bispedømmets Ungdomsråd, som igjen må være valgt på bispedømmets Ungdomsting. Kirkerådets sekretariat kan i særlige tilfeller gi dispensasjon fra dette.

6.3. Delegationene fra organisasjonene oppnevnes av organisasjonens landsstyre eller lignende. Kirkerådets sekretariat kan i særlige tilfeller gi dispensasjon fra dette.

7. Observatører på Ungdommens Kirkemøte

Døvekirken og organisasjonene kan sende en observatør i tillegg til delegaten. Denne har tale- og forslagsrett. Medlemmene av Samisk ungdomsutvalg som ikke er delegater, kan møte på Ungdommens kirkemøte med tale- og forslagsrett. Kostnadene for opphold dekkes av sende-enhet. Feltprestkorpsset inviteres til å sende en observatør med tale- og forslagsrett. Denne observatøren må være medlem av Den norske kirke. Medlemmer av valgkomiteen som ikke er delegat, møter med tale- og forslagsrett.

8. Ungdommens kirkemøte vedtar selv nærmere regler og forretningsorden for gjennomføring av Ungdommens kirkemøte.

9. Statuttene trer i kraft straks. Fra samme tid oppheves statutter 12. mars 2010 for Ungdommens kirkemøte.

Vedtatt i Kirkerådet 14. september 2018, sak 53/18.

Forretningsorden for Ungdommens kyrkjemøte 2019

Plenumsarbeid

1. Ungdommens kyrkjemøte arbeider gjennom plenumssamlingar og komitear.
2. Møtet blir leidd av tre dirigentar. Dei treng ikkje vere blant delegatane i møtet. Møteleiinga har plikt til å leie forhandlingane i tråd med dei reglane som til kvar tid gjeld for Ungdommens kyrkjemøte og vanleg møteskikk.
3. Når møtet begynner, skal det veljast eit teljekorps og referentar som under møtet rettar seg etter tilvisingar frå møteleiinga.

4. Ungdommens kyrkjemøte veljar ein valkomité som skal førebu valet av Utval for ungdomsspørsmål, deriblant leiar, representantar til Kyrkjemøtet og ny valkomité på det påfølgjande møtet. Det skal veljast ein person frå Utval for ungdomsspørsmål og to delegatar. Ungdommens kyrkjemøte fastsett nærmare retningslinjer for valkomiteen.
5. Delegatane og representantane med tale- og forslagsrett teiknar seg til innlegg ved å gi røysteteikn eller ved bruk av elektronisk møtesystem. Det er høve til å ha inntil to korte replikkar og ein svarreplikk til kvart innlegg.
6. Møteleiinga skal, når det er påkravd, regulere taletid og høve til replikk. Når møteleiinga ønskjer å setje strek, skal ein kunne teikne seg under innlegget til den neste talaren.
7. Den som teiknar seg til forretningsordenen, dagsordenen, voteringsordenen eller for saksopplysning, skal få ordet like etter siste talar. Forslag om å avbryte ei sak, oppheve at strek er sett eller gå direkte til røysting, skal takast direkte opp til votering.
8. I saker der det skal gjerast vedtak, skal behandlinga i hovudsaka skje både i komitear og plenumssamlingar. Ei sak går først til behandling i ein komité, som diskuterer seg fram til ei felles fråsegn som skal leggjast fram for møtet i plenum. Ei sak kan behandlast fleire gonger i plenum eller komité. Dersom ein komité kjem med ei delt innstilling, skal innstillinga frå både fleirtalet og mindretalet leggjast fram for plenumssamlinga. Ungdommens kyrkjemøte kan og vedta at saker skal behandlast direkte i plenum.
9. Delegatane og representantane med tale- og forslagsrett har frammøteplikt til alle komité- og plenumssamlingar. Fråvær skal godkjennast av komitéleiaren eller dirigentskapet etter skriftleg søknad.
10. Ungdommens kyrkjemøte kan gi gjester og andre inviterte talerett. Ein representant for Metodistkyrkjas Ungdomsforbund blir invitert til å delta på Ungdommens kyrkjemøte, også komitémøta, med møte- og talerett.

Komitéarbeid

11. Sekretariatet i kyrkjerådet set saman komiteane og nemner opp ein leiar for kvar komité. Leiaren har ansvar for å koordinere arbeidet i komiteen.
12. Kvar komité skal ha nødvendig sekretærhjelp.
13. Komiteen vel den arbeidsforma og organiseringa som ein finn mest tenleg, for eksempel skiping av underkomitear.
14. For at ein komité skal vere vedtaksfør, må 2/3 av medlemmane vere til stades.
15. Komiteen presenterer innstillinga si ved byrjinga av behandlinga av den saka komiteen har arbeida med. Dersom komiteen leverer ei delt innstilling, skal mindretalet også få presentere synet sitt. Fleirtalet og mindretalet skal ha like lang taletid.

Røystingar og val

16. Før ein går til votering, gjer møteleiinga greie for voteringsordenen. Møteleiinga avgjer voteringsordenen i samsvar med god møteskikk, slik at forslag blir tekne opp til votering i logisk rekkjefølgje.
17. For at UKM skal vere vedtaksfør, må minst halvparten av dei røystepliktige vere til stades.
18. Røysting skal gjennomførast ved at det blir vist røysteteikn, ved skriftleg røysting eller ved bruk av elektronisk møtesystem. Det kan berre røystast ved personleg frammøte. Vedtak skal ha alminneleg fleirtal. Ved val er det møteleiinga som fastsett voteringsorden.

Delegatar til Ungdommens kyrkjemøte har røysteplikt. UKM kan vedta å fråvike dette prinsippet i enkeltsaker. Delegatar frå organisasjonane kan avstå frå røysting der organisasjonen har fatta eit vedtak som gjer at røysting er vanskeleg.

19. Ungdommens kyrkjemøte sender fire representantar med tale- og forlagsrett til å delta på Kyrkjemøtet. Representantane veljast etter tilråding frå valkomiteen, i tråd med reglane i Statutter for Ungdommens kyrkjemøte pkt. 5.

Anna

20. Sekretariatet i Kyrkjerådet får fullmakt til å rette skrivefeil og til å gjere redaksjonelle endringar i protokollen.

Ungdommens kyrkjemøte 2019 sak 02/19

Orienteringar

1. Orientering frå Utval for ungdomsspørsmål

Silje Håve Smørvik orienterte på vegne av Utval for ungdomsspørsmål

2. Orientering frå Samisk ungdomsutval

Stein-Erik Anti rapporterte på vegne av leder i Samisk ungdomsutvalg.

3. Rapport frå UKM-delegatane som tok del på Kyrkjemøtet 2019

May-Eldri Hansen, Kjersti Jåvold Landmark og Silje Håve Smørvik orienterte på vegne av delegatane frå Kyrkjemøte 2019

4. Rapport frå arbeidet i ungdomsråda og ungdomstinga i bispedømme og frå organisasjonane

Delegatane frå kvart bispedømme og kvar organisasjon presenterte arbeidet i bispedømmet/organisasjonen med fokus på: Korleis har sakane frå UKM 2018 vore fulgt opp hos oss? Kva har hatt fokus i arbeidet siste år?

Ungdommens kyrkjemøte 2019 sak 03/19 Val

1. Val av tre representantar til Kyrkjemøtet i 2020

Kyrkjemøtet er det øvste representative organet i kyrkja og blir av somme kalla kyrkjas «Storting». Ungdommens kyrkjemøte sender fire representantar til å delta på Kyrkjemøtet i Trondheim

22.4-27.4-2020. Ungdommens kyrkjemøte-delegatane møtast dagen før Kyrkjemøtet startar. Ein av desse fire representantane er, i samsvar med statuttar for ungdommens kyrkjemøte, leiar av Utval for ungdomsspørsmål, som veljast for seg. Dei tre andre skal veljast i dette valet.

Det tre som ble valt frå Ungdommens kyrkjemøte til Kyrkjemøtet 2020:

Aksel Johan Lund, Stavanger
May-Eldrid Hanssen, Nord-Hålogaland
Sondre Karstad, Tunsberg

Valt vara:

Oda Mortensen

Utval for ungdomsspørsmål

Utval for ungdomsspørsmål (Ufung) er eit rådgivande organ for sekretariatet i Kyrkjerådet og spesielt for ungdomsrådgivaren i Kyrkjerådet. Utval for ungdomsspørsmål skal arbeide med saker som vedkjem ungdom i Den norske kyrkja nasjonalt og internasjonalt, og har eit spesielt ansvar i planlegginga og gjennomføringa av Ungdommens kyrkjemøte.

Etter vedtak av nye statuttar for Ungdommens kyrkjemøte og Utval for ungdomsspørsmål på Kyrkjerådets møte i september 2018, skal Utval for ungdomsspørsmål bestå av leiar, fem ordinære medlemmer og to medlemmer vald på bakgrunn av særleg kompetanse.

I løpet av året har Utval for ungdomsspørsmål 4–5 møtedagar, og møta blir normalt haldne på kvardagar i Kirkens hus i Oslo. I tillegg til dette har Utval for ungdomsspørsmål kvart år ei sentral rolle under Ungdommens kyrkjemøte, som varer 4–5 dagar. Ein må vere budd på å setje av om lag 10 dagar årleg til dette pluss litt tid til førebuing. Reisekostnader vil sjølvsagt bli dekte.

2. Val av leiar for Utval for ungdomsspørsmål

Ungdommens kyrkjemøte vel ved særskilt avstemming leiar av Utval for ungdomsspørsmål bland delegatane på Ungdommens kyrkjemøte, for en periode på to år. Den som blir vald som leiar av utvalet, møter som representant med tale- og forslagsrett i Kyrkjerådet og Kyrkjemøtet. Utval for ungdomsspørsmål nemner sjølv opp ein vararepresentant frå utvalet som møter i Kyrkjerådet og Kyrkjemøtet om leiaren har forfall.

Val på leiar av Utval for ungdomsspørsmål:

Silje Håve Smørвик vart vald for to år i 2018, så det er ikkje leiarval på Ungdommens kyrkjemøte 2019.

3. Val av ordinære medlemmer til Utval for ungdomsspørsmål

Ungdommens kyrkjemøte vel ytterligere fem ordinære medlemmer til Utval for ungdomsspørsmål blant delegatene i Ungdommens kyrkjemøte. Medlemmene av Utval for ungdomsspørsmål blir vald for to år, slik at halve utvalet er på val kvart år. I år skal det veljast tre ordinære medlemmer.

Det ble valt tre medlemmer i 2019:

Nora Antonsen, Nord-Hålogaland

Matilde Ødegaard, Hamar

Oscar Østern, Oslo

- Vara for eitt år:

May-Eldrid Hanssen

4. Val av medlem på bakgrunn av særleg kompetanse til Utval for ungdomsspørsmål

Ungdommens kyrkjemøte vel ytterligere to medlemmer på bakgrunn av særleg kompetanse til Utval for ungdomsspørsmål. Desse medlemmene treng ikkje være blant delegatane til Ungdommens kyrkjemøte. Medlemmene av Utval for ungdomsspørsmål blir vald for to år, slik at halve utvalet er på val kvart år. I år skal det veljast eit medlem for to år på bakgrunn av særleg kompetanse. Det må og veljast ein vararepresentant for eitt år.

Det ble valt:

Fast medlem for to år: Thomas Erlandsen

Fast møtande vara for eitt år: Marte Birkeland Åsen

Vara for eit år: Ragnhild Bjørvik Opsahl

Valkomiteen

Valkomiteen til Ungdommens Kyrkjemøte 2020 har ansvar for å skaffe kandidatar til vala som skal skje der. Til somme val skal dei også levere ei innstilling, altså ei liste med prioriterte kandidatar i rekkefølge. Dei som skal sitje i valkomiteen kan ikkje stille til val på neste års Ungdommens kyrkjemøte, korkje som kandidat til leiar av Utval for ungdomsspørsmål, medlem av same utval eller representant til Kyrkjemøtet 2020. Det er høve til å ta attval til valkomiteen.

DEN NORSKE KIRKE

Ungdommens kirkemøte 2019

5. Val av valkomité til Ungdommens kyrkjemøte 2020

Valkomiteen til Ungdommens kyrkjemøte 2020 består av tre personar. Ein blir oppnemnd av Utval for ungdomsspørsmål, blant medlemmene i utvalet. Ungdommens kyrkjemøte vel ytterligare to medlemmer til valkomiteen.

Det ble valt to representantar til valkomiteen for eitt år:

Kjersti Jåvold Landmark og Oda Bavda Mortensen

Ungdommens kirkemøte 2019 sak 04/19 Rekruttering

Vedtak

På Ungdommens kirkemøte i oktober 2018 ble det vedtatt at *Rekruttering* skulle være fokussak på UKM i 2019. Over 1/3 av diakoner, prester og kantorer i Den norske kirke er over 60 år. Hvis Den norske kirke skal fortsette å være en landsdekkende folkekirke i fremtiden er den helt avhengig av at flere velger utdanning til kirkelig tjeneste. I februar 2018 startet Kirkerådet opp et treårig rekrutteringsprosjekt. Målene for prosjektet er at flere søker og fullfører kirkelige studier, samt at flere søker kirkelige stillinger og blir værende i kirkelig stilling. Det er et omfattende arbeidsområde. Et viktig anliggende for prosjektet er hvordan rekrutteringsarbeidet skal fortsette å virke etter prosjektets avslutning.

Som fokussak har denne saken blitt arbeidet med i flere ungdomsråd, ungdomsting og i organisasjoner. UKM har behandlet saker om rekruttering til kirkelig arbeid to ganger tidligere. Både i sak UKM 08/11 *Rekruttering til kyrkjeleg teneste* og i sak UKM 04/15 *Kalt til å kalle*.

Hvordan snakkes det om kirken som arbeidsplass i menighetene?

En viktig del av rekrutteringen er å gi og vise et positivt bilde av kirken som arbeidsplass.

UKM 2019 ser at en av hovedutfordringene i rekruttering til kirkelig tjeneste er at det snakkes for lite om kirken som arbeidsplass. Det er som oftest de som jobber mye med ungdom som snakker mest om jobben sin. For å nå ut med informasjonen til ungdom er det viktig at flere enn ungdomsarbeiderne og frivillige snakker om hvordan det er å ha jobb i kirken. Dersom ikke prester, kateketer, diakoner eller kantorer er med i ungdomsarbeidet, vet ungdommer også mindre om disse stillingene og hvorfor de har valgt kirkelig tjeneste. Ungdom trenger mer informasjon om de ulike mulighetene for kirkelige tjenester og hvordan kirkelig tjeneste kan være en videreføring fra det ungdomsarbeidet de allerede er en del av. I de menighetene hvor det snakkes mye og positivt om kirkelige tjenester og arbeidshverdagen til kirkelig ansatte, erfarer UKM 2019 at det rekrutteres også mer. Rekrutteringsprosjektet jobber med et prosjekt som heter rekrutterende stab. Dette prosjektet skal synliggjøre for menighet og stab hvordan de kan drive aktivt med rekruttering i det eksisterende arbeidet og starte nye tiltak for rekruttering. UKM 2019 mener at dette er et viktig tiltak for rekruttering på et lokalt nivå og at dette er noe som det må jobbes med videre.

Mange ungdommer ønsker mer informasjon om hvordan arbeidshverdagen i kirken er. Hva gjør man som kirkelig ansatt en dag på jobb? Hvordan ser en arbeidsuke ut? Unge oppfatter de kirkelige stillingene som mystiske og har lite kunnskap om hva de går til i arbeidshverdag når de søker kirkelig utdanning. Mange unge er interessert i en variert arbeidshverdag, og det

som er interessant er hvilke utfordringer de kan møte på i arbeidsdagen. Kontraster og forskjeller kan være med på å gjøre arbeidsdagen innholdsrik.

Informasjon om kirkelig studier og arbeidshverdag må være tilgjengelig på nett.

www.jobbikirken.no/www.jobbikyrkja.no er en nettside som lanseres av rekrutteringsprosjektet i Kirkerådet i november 2019. Denne nettsiden vil være med på å gjøre informasjon om kirkelig tjeneste mer tilgjengelig.

UKM 2019 mener at det er viktig at kirken fremstilles som en arbeidsplass hvor det er rom for både tro og tvil. Det er viktig at unge ikke føler på et press til å svare på en forventning av hva det vil si å være en flink, pliktoppfyllende og troende person.

Hvordan kan ungdomsarbeidet være rekrutterende?

UKM 2019 mener at en av de viktigste arenaene for rekruttering til kirkelig tjeneste er ungdomsarbeidet. Ungdomsarbeidet er et knutepunkt hvor ungdom som vurderer kirkelige studier får møte ansatte og se hva kirkelig tjeneste innebærer. Her får de også muligheten til å prøve seg i oppgaver som er beskrivende for yrket utdanningen deres eventuelt vil lede til.

Da rekruttering ble tatt opp som sak på UKM i 2015 ble det sagt at det er viktig at ungdommer får mulighet til å prøve seg i ulike oppgaver i kirken, også i gudstjenestene. For å gjøre dette må de kirkelige ansatte sette sin lit i ungdommene, og inkludere dem i planleggingen av ulike kirkelig arrangement og aktiviteter. UKM 2015 fremmet at den personlige utfordringen er viktig for at flere skal søke kirkelige studier. Et viktig supplement til den personlige utfordringen er at ungdom blir inkludert i det kirkelige arbeidet. Et godt eksempel på hvordan man kan gjøre dette i praksis kan være orgelklubbene der orgelelevne får bli med på å spille i gudstjenestene.

De kristne barne- og ungdomsorganisasjonene som er tilknyttet Den norske kirke driver mye kontinuerlig ungdomsarbeid og er en viktig rekrutteringsarena. Derfor er det viktig at de kirkelige ansatte prioriterer å være tilstede under arrangementene. Organisasjonene har en viktig rolle i rekrutteringen til kirkelig tjeneste fordi de snakker mye og godt om jobbene i kirken. UKM 2019 mener derfor at det er viktig å fremme og styrke et godt samarbeid mellom organisasjonene og kirken, og viser til resolusjonen fra UKM 2016 om innmelding av barne- og ungdomsarbeid i organisasjonene.

Hva gjør kirken til en god og attraktiv arbeidsplass?

UKM 2019 ønsker å synliggjøre at kirken er en god, attraktiv og aktuell arbeidsplass. I ansettelsesprosessen er det selvsagt viktig å se på erfaringen til søkerne, likevel ser UKM 2019 det som problematisk dersom dette får for stor vektlegging nettopp fordi unge søkere har en nyttig kompetanse i kraft av det å være ung. Unge ansatte er viktig, slik at ungdom har forbilder de lett kan kjenne seg igjen i. For unge i utdanningsløp er det viktig med praksis

tidlig for å få et innblikk i yrket de skal gå inn i. Da vet flere hva de kan forvente av stillingene de går inn i og det øker sannsynligheten for at de blir værende i kirken som ansatte.

For at det skal være attraktivt å søke på kirkelige stillinger er det viktig at stillingsstørrelsen er stor nok eller at stillingen er fleksibel nok til at det lettere kan kombineres med en sekundær jobb. Dette er spesielt viktig for kantorer og andre kirkemusikere hvor tendensen er at stillingene blir mindre.

Hvordan bør det informeres om kirkelig utdanning?

Vi vet at unge når ut til andre unge og ser verdien i at studenter informerer om sitt studie i barne- og ungdomsarbeidet, inkludert konfirmantundervisningen. Det er viktig å informere om innholdet i studiet, hva studiet gir og hvordan det er å være student.

For å gjøre kirkelige utdanninger til en mulighet for flere er det også viktig å gjøre studiene mer tilgjengelig for unge og andre-karriere som av ulike årsaker ikke har mulighet til å følge et ordinært løp eller flytte til en av studentbyene. Dette kan gjøres ved å gjøre studiene tilgjengelige som nettstudier med samlinger.

Alle i kirken jobber med og for mennesker. Kirkelige ansatte følger mennesker gjennom oppveksten, fra dåp til konfirmasjon, bryllup og begravelse. De er en støtte og trygg havn for mennesker. Dette bør fremheves fordi det kan virke interessant for unge som søker utdanninger, og har interesse for kontakt med mennesker i ulike livsfaser. UKM 2019 vil at kirken, i tillegg til å være tilstede på utdanningsmesser, også skal jobbe inn mot yrkesfaglige linjer på videregående, spesielt helse og oppvekst, hvor de bør tilby praksisplasser og lærlingplasser. Dette gjelder også ulike former for deltakelse i arbeidslivet i ungdomsskolen, for eksempel jobbskygging og arbeidsuke.

Hva kan kirken gjøre for å rekruttere flere til utdanning og arbeid i kirkemusikk?

Kirken er en av få arbeidsplasser hvor utøvende musikere får fast ansettelse. Dette bør unge musikere få informasjon om senest på videregående skoler, og spesielt for de som går på musikklinje. For å bedre informere om kirkemusikk som videre utdanningsløp etter videregående skole, bør kantorer og kirkemusikere besøke skolene for å snakke mer om studier og arbeidshverdagen. Andre som har vært involvert i kirkemusikk, ikke bare i orgelklubber, trenger også informasjon om hvilke andre kirkelige stillinger de kan tre inn i. For at kirkemusikk og utdanning innen kirkemusikk skal være mer tilgjengelig og attraktivt, er det viktig at kirkemusikere har et instrument og et lokale å øve i. Flere kirker burde derfor stille seg til rådighet og åpne for at unge musikere skal kunne øve i kirkenes lokaler. Dette gir også kirkemusikere et eierskap til kirkerommet og den lokale kirken.

Høyere prosentstilling kan tiltrekke kantorer og andre kirkemusikere. Mange stillinger er små, men krever mye arbeid, ofte i ugunstig arbeidstid, og blir vanskelig å kombinere med annet arbeid og familieliv. For å rekruttere flere til studier og ansettelse som kantorer og andre kirkemusikere bør jobben ha sikre rammer og gode lønnsforhold. Flere stillinger lyses ut uten krav til høyere utdanning, og det er en uheldig utvikling.

Det er viktig at musikkfagkompetanse er representert når reformer skal lages og gjennomføres, både nasjonalt og lokalt i kirken. Som trosopplæringsplanen og plan for kirkemusikk sier, er det naturlig å se menighetens plan for kirkemusikk og trosopplæring i sammenheng. UKM 2019 mener at kirkemusikere må involveres mer i kirkens arbeid, i valg av salmer, trosopplæring, kor og lignende. Det gir eierskap til arbeidet og at de føler seg anerkjent.

Det må være større samsvar i kirkemusikk mellom utdanning og arbeidsmarkedet. For å oppnå dette bør det være flere møter med en prest i studieløpet og det bør være et større fokus på hvilken rolle kantoren og kirkemusikere har i menighetens arbeid. For mange som tar en utdanning innen kirkemusikk ligger hovedfokus på å bli musiker, ikke på kirken som fast arbeidsplass. Kanskje kan utdanningsinstitusjonene utvikle samarbeid slik at øvingsgudstjenester og øving på kirkelige handlinger kan gjøres i samarbeid mellom teologistudenter og kirkemusikkstudenter.

Hvordan kan kirken bedre rekruttere til kirkelig tjeneste med spesialkompetanse?

I strategiplanen for samisk kirkeliv, som ble vedtatt av kirkemøtet i 2019, står det at i alle yrkesgruppene i kirken er det behov for samisktalende ansatte. For å oppnå dette er det viktig at samisk ungdom får et eierskap til arbeidet i kirken, og at de ansatte i kirken er mer bevisst på inkludere de som har en samisk tilhørighet i menigheten. Det er også viktig at alle ungdom i menigheten får informasjon om samisk kultur, språk og kirkeliv som en del av ungdomsarbeidet og i konfirmasjonstiden.

I rekrutteringsarbeidet til kirken er det viktig at flere ansatte har en kompetanse på tegnspråk. UKM 2019 ønsker derfor at utdanningsinstitusjonene skal etterstrebe et tettere samarbeid mellom utdanning innen tegnspråk og kirkelig utdanning. Dette er viktig for at også unge døve og hørselshemmede skal få et eierskap til kirken og kirkens arbeid, og føle seg inkludert. Derfor er det viktig med mer informasjon om hva kirken gjør og hvordan kirken arbeider, og det er helt avgjørende å få kirken mer tilgjengelig på nett. Dette kan eksempelvis være at en gudstjeneste som blir filmet, og tolket i ettertid, blir lagt ut på nett. Da kan de som ikke har en menighet hvor de kan delta i en gudstjeneste som blir tolket, også få delta i kirkens gudstjenesteliv.

Ungdommens kirkemøte 2019 utfordrer:

Kirkelige ansatte til å

- løfte frem og fortelle de gode historiene fra sin arbeidshverdag
- tematisere kirken som mulig arbeidsplass i konfirmantundervisningen
- aktivt bruke strategiplan for samisk kirkeliv for å inkludere samisk ungdom mer i menighetene

Bispedømmeråd og menigheter til å

- besøke videregående skoler, yrkeslinjer og utdanningsmesser for å synliggjøre kirken som arbeidsplass
- bygge gode relasjoner og samarbeid med de videregående skolene og yrkesfagslinjene.
- ha studenter i deltidsstillinger

Bispedømmerådene til å

- etablere gode samarbeid med barne- og ungdomsorganisasjonene

Bispedømmerådene og fellesrådene til å

- ansette unge i stillinger hvor eldre med mer erfaring ofte blir prioritert.
- prioritere søkere med kompetanse innen tegnspråk og samisk kirkeliv.

Kirkelig arbeidsgiverorganisasjon i samarbeid med bispedømmerådene til å

- tilby praksis- og lærlingplasser til yrkesfagelever.

Studiestedene til å

- gjøre kirkelige utdanninger mer fleksible for fjernstudenter
- ta i bruk strategiplanen for samisk kirkeliv for tilretteleggingen av at ikke-samiske studenter lærer mer om samisk språk, kultur og kirkeliv. Vi utfordrer også til at ikke-samiske studenter får mulighet til å lære samisk i studieløpet.
- undersøke mulighetene for tettere samarbeid mellom utdanning innen tegnspråk og kirkelig utdanning.

Rekrutteringsprosjektet til å

- jobbe videre med rekrutterende stab

Kirkerådet til å

- videreføre arbeidet og opprette faste stillinger innen rekruttering

Barne- og ungdomsorganisasjonene til å

- i økt grad være bevisste på egen rekruttering, og hvordan denne kan være positiv for kirkelig tjeneste
- synliggjøre kirkelige ansatte på sine arrangementer

DEN NORSKE KIRKE

Ungdommens kirkemøte 2019

- tilrettelegge for deltakelse for døve og hørselshemmede ved å ha tolk på store arrangementer som er synlig for alle som deltar. Tolking bør annonseres ved publisering av arrangementet.

Ungdommens kirkemøte 2019 sak 05/19 Misjon - å vere kyrkje

Vedtak

UKM 2019 vil gratulere Samarbeid menighet og misjon med 25-årsjubileum, og vonar dette vedtaket vert teke med i det vidare arbeidet.

Kyrkja er misjonal

Kyrkjemøtet har vedteke at Den norske kyrkja er misjonerande i sak KM 05/05 *En misjonerende kirke*. Misjon er ikkje noko kyrkja *gjer*, men noko kyrkja *er*. UKM 2019 meiner dette må bli kommunisert betre. Kyrkja og alle kristne er misjonale av natur: sendt for å dele evangeliet i ord og handling, globalt og lokalt. Denne tankegangen kan bryte med mange sitt bilete på misjon, der ein tidligare delte opp i ytre misjon (i utlandet) og indremisjon (heime i Noreg). Den norske kyrkja er viktig for nordmenn si tru, og ei misjonerande kyrkje er viktig i arbeidet mot nedgang i medlemstal. UKM 2019 meiner Den norske kyrkja oftare må gå ut – og ikkje berre invitere inn.

Som kristne er vi «skapt, døypt og sendt». Dette er omgrep Samarbeid menighet og misjon arbeider ut i frå. UKM 2019 meiner dette er gode ord for å forklare vår misjonale identitet, som burde bli betre innarbeidd i kyrkja. Omgrepet syner samanhengen mellom skaping, dåp og misjon: Vi er skapt av Gud, døypt til Jesus Kristus og sendt med Den heilage ande for å dele tru i ord og handling.

Å dele i kvardagen

Misjon handlar om å dele evangeliet i ord og handling. NMSU har formulert det som å «dele tru, tid, ting og talent». Når vi deler tru og tid bygger vi fellesskap og kan utforske tru i møte med andre. Når vi deler ting og talent kjempar vi mot urett og kan utgjere ein skilnad for andre¹. Det kan skje i kvardagen, det vere seg på skulen, i nabolaget, i lokallaget eller i kyrkja. Som skapt og døypt er vi sendt til å vere lys og salt i verda (Matt 5.13ff). Dette er ein ibuande eigenskap, der vi som kristne kan bety noko for andre med vårt liv og vår tru. Likevel opplever mange unge at det er utfordrande å dele tru i kvardagen.

UKM har tidlegare behandla sak om å dele tru mellom ungdom i sak UKM 07/15 - *Å dele tro blant ungdom*. I denne saka vart det lagt vekt på å skape trygge rammer der ein kan utforske truspraksis og utvikle eit språk for å snakke om tru og tvil. Dialog kan bidra til respekt, forståing og fred. Å snakke om tru med andre kristne kan styrke eiga tru, gjere at ein ser eiga tru i nytt lys og motivere til å snakke med ikkje-truande om si tru. Samiske ungdommar kan med sine erfaringar og sitt trusliv ha ei særskilt moglegheit til å bygge fellesskap og dele tru

---

¹ <https://nmsu.no/wp-content/uploads/2018/08/Strategiplan-2016-2020.pdf>

med andre urfolkungdom. Møte med minoritetar og urfolk sine trusperspektiv kan vere trusstyrkande for alle partar.

Globalt engasjement skapar lokalt engasjement

Nær 80% av kyrkjelydane har avtale med ein misjonsorganisasjon om eit misjonsprosjekt. Ungdom må ta del og få del i dette arbeidet. Kyrkjemøtet seier at ungdom er særleg viktig i arbeidet med kyrkjelyden sitt misjonsprosjekt i sak KM 12/00 - *Samarbeidsråd for menighet og misjon - evaluering og videreføring*. Ein kan bli kjent med prosjektet ved å kommunisere gjennom internett, sosiale medier, dra på besøk eller få besøk. Unge kan utfordrast til å arrangere ein innsamlingsaksjon som eit tillegg til økonomiske bidrag via kollekt i gudstenesta, eventuelt medverke i eksisterande innsamlingsaksjon. Det kan òg skje på tvers av kyrkjelydar. Misjonsorganisasjonane har ressursar og ordningar for dette. Engasjement rundt eit felles prosjekt kan skape eigarskap, meistring for den enkelte og gje tilhøyrsløse i kyrkja.

Kyrkjelyden sitt misjonsprosjekt må i større grad kome til syne i trusopplæringa. Å bli kjend med eit prosjekt og misjon som born, og følgje dette over tid, gjev eigarskap og ein identitet i den verdsvide kyrkja. Dette er òg eit innsteg for å formidle identiteten som skapt, døypt og sendt, slik at born og unge vert oppmoda til å dele med dei rundt seg i kvardagen.

Samiske perspektiv på misjon

Misjon har bidrege til framvekst av sjølvstendige kyrkjer i det globale sør, men har òg vore tett knytt til fornorskingspolitikk og kolonialisme. UKM 2019 forstår at misjon enno gjev negative assosiasjonar i delar av befolkninga. Sjølv om leiarar frå samisk kyrkjeliv, kyrkja og misjonsorganisasjonar arbeider ut i frå ei ny forståing av misjon², er ikkje dette nødvendigvis forankra i heile det samiske folk – og det kan vere skilander mellom unge og eldre. Det vil difor vere nyttig å få meir kunnskap om samiske ungdom sitt syn på misjon og synet på orsakingane som har blitt gjeve frå kyrkja – og kva som eventuelt burde gjerast vidare.

Utfordringar

UKM 2019 utfordrar alle tilsette i kyrkja, alle folkevalde og særleg Kyrkjemøtet, til å ta den misjonale identiteten på alvor, og la dette kome til syne i prioriteringar, arrangement, kommunikasjon og forkynning.

UKM 2019 utfordrar tilsette og frivillige i kyrkja og barne- og ungdomsorganisasjonane til å skape trygge rom for å snakke om tru og tvil, samt å oppmuntre, støtte og rettleie unge til å vere lys og salt i kvardagen, så ungdommane òg kan vere til støtte for kvarandre.

UKM 2019 utfordrar alle kyrkjelydar til å ha misjonsavtale med ein misjonsorganisasjon, trekke dette fram i barne- og ungdomsarbeidet, og gje ungdom ansvar og oppgåver i dette arbeidet. Misjonsorganisasjonane må sørge for gode ressursar til dette.

---

² <https://kirken.no/nb-NO/SMM/nyhetsartikler/misjon-og-urfolk/>

DEN NORSKE KIRKE

Ungdommens kirkemøte 2019

UKM 2019 utfordrar Samisk kyrkjeråd til å innhente meir informasjon gjennom ei spørjeundersøking om samiske ungdom sine synspunkt på misjon og utfordrar SUNG og UFUNG til å arbeide med svara på denne.

Ungdommens kirkemøte 2019 sak 06/19: Ung diakoni – å være og å gjøre

Vedtak

Diakoni kan oppsummeres som evangeliet i handling. Diakoni handler både om å gi og motta nestekjærlighet; det handler om å være og å gjøre. Diakoni omfatter så å si hele kirkens virksomhet, og skjer i møtet med det enkelte menneske. Nestekjærlighet må ligge til grunn for alt vi gjør som kirke. Siden diakoni er et såpass bredt felt, har UKM 2019 valgt å fokusere på diakoni og frivillighet, og diakoni i et folkehelseperspektiv.

UKM 2019 ønsker seg en kirke hvor individer blir sett og hørt som hele mennesker, hvor de blir respektert og tatt på alvor, og hvor man kan føle seg trygg, uansett alder, funksjonsevne, seksualitet eller kulturell tilknytning. I en hverdag hvor det er mye stress, press og forventninger, spesielt blant unge, kan kirken tilby et rom for hvile; for å være seg selv og ha noen å snakke med. Kirken besitter mye kompetanse og har et stort potensiale til å være det fristedet som mange trenger.

Hverdagsdiakoni og folkehelse

Folkehelse er et omfattende begrep og innebærer fysisk og psykisk helse, økonomi, tro og sosiale og miljømessige forhold. Folkehelse er derfor et viktig anliggende innen diakonalt arbeid. Kirken kan fungere som en støttespiller på veien gjennom livet. For å være det, må kirken være synlig og lett tilgjengelig. For mange kan terskelen for å oppsøke kirken føles høy, og mange har tatt til orde for at det er viktig at kirken er til stede «der folk er». UKM 2019 vil oppfordre til at det legges til rette for at flere diakoner kan være til stede i sosiale medier i kraft av sin stilling.

Å bli sett, anerkjent og ivaretatt er viktig for oss mennesker. Dette kan gjøres på mange måter, som for eksempel ved å ha folk i døra som ønsker vel møtt til gudstjeneste; det kan være å ha en salme eller en bønn på samisk, eller å lyse velsignelsen på tegnspråk. Å legge til rette for at samisk språk blir brukt i gudstjenester kan sees som en diakonal handling ettersom det er viktig for at alle skal føle seg inkludert og ivaretatt.

Alle møter på utfordringer i livet, men noen opplever det i større grad enn andre. Mange opplever at det offentlige svikter. Her kan kirken spille en viktig rolle. Ved å skape arenaer hvor man kan finne hvile uten å møte hindringer, bidrar kirken gjennom diakonien også til bedre folkehelse. Dette er også viktige perspektiver i gudstjeneste, og kan synliggjøres gjennom ulike trosuttrykk og liturgiske uttrykk som favner bredt. Mange barn og unge

kjenner på håpløshet i forbindelse med klimaendringer og miljøødeleggelse. Diakonien må være til stede og formidle håp.

Kirkelige tilbud og aktiviteter bør være gratis såfremt det lar seg gjøre. Et godt diakonalt tiltak er å ha gode måltider sammen. UKM 2019 ser viktigheten av å opplyse om deltakerfond og verktøy som «ALLEMED³», samt å bistå med søknader hvis det er behov for det. Det er ønskelig at kirken stimulerer til en kultur hvor det er naturlig å stille opp for hverandre når det er behov.

Både unge og gamle opplever ensomhet. I Oslo bispedømme har noen menigheter prøvd ut et konsept som kalles «Unge møter eldre⁴», hvor ungdommer besøker eldre på sykehjem og i omsorgsboliger. Erfaringene fra disse menighetene er at dette er et positivt tiltak som begge parter finner givende. UKM 2019 mener at diakonale tiltak som dette er med på å bedre folkehelsen, og vil anbefale flere menigheter å vurdere denne type tiltak.

Synlighet

Kirken er for mange en naturlig del av livets overgangsfaser. Hvis man får et positivt forhold til kirken i ungdomsårene, er sannsynligheten større for at kirken vil oppleves som et godt sted å være senere i livet. Det skal være tydelig at det er greit å ta kontakt med kirkelige ansatte. Det må være rom for både tro og tvil, og å kunne snakke om vanskelige tema.

UKM 2019 ønsker seg en kirke som er frimodig til å bruke de store høytidene til å snakke mer om diakoni og til å invitere til økt engasjement i Den norske kirke. Særlig i høytidene, er det også viktig at kirken er til stede i samfunnet forøvrig. Tilbud slik som Kirkens bymisjons julemåltider for folk som har havnet i en vanskelig situasjon er gode, men det trengs mer av denne type tiltak.

Ta vare på frivillig engasjementet

Den norske kirke har med sin store medlemsmasse en helt spesiell mulighet til å engasjere til frivillighet og til å involvere sine medlemmer. Men frivillighet kommer ikke av seg selv, og det er viktig å jobbe med rekruttering. Kirken må legge til rette for ulike former for deltakelse og ulike typer frivillighet, slik at menigheten opplever kirken som et sted hvor man er velkommen til å bidra på ulike måter.

---

³ ALLEMED er et gratis informasjon- og handlingsverktøy som brukes for å skape diskusjon og øke bevisstheten om utenforskap som følge av fattigdom blant barn og unge. Verktøyet kan brukes for å komme frem til konkrete ideer til hvordan man kan jobbe for å finne løsninger som gjør at barn får mulighet til å delta. (<http://www.allemed.no>)

⁴ «Unge møter eldre» er et etablert samarbeidsprosjekt mellom kirke, skole, bydel og eldreinstitusjoner og finnes i seks menigheter i Oslo bispedømme. (<https://kirken.no/nb-NO/bispedommer/Oslo/diakoni-og-samfunnssporsmal/buss--og-trikkekampanje/unge-moter-eldre/>)

Samtidig er det viktig å ta vare på de frivillige. De frivillige må oppleve at de blir sett og verdsatt for den innsatsen de gjør. For å holde motivasjonen oppe, trengs anerkjennelse og inspirasjon. Dette kan for eksempel gjøres gjennom frivillighetsfester eller liknende. Mange kirkelige ansatte har en travel hverdag, og opplever at det er vanskelig å rekke alt. Da kan samarbeid med organisasjonene gi gode ringvirkninger. De finnes representert i alle bispedømmer og har kurs og opplegg til de fleste aldersgrupper.

Ressurser

Siden diakonien er en viktig pilar i kirkens arbeid, mener UKM 2019 at Den norske kirke må fortsette å prioritere diakonstillinger, frivillighet og diakonale perspektiv når kirken skal fordele sine økonomiske midler. Frivillighet må bygges opp i det diakonale arbeidet. For å kunne få til dette, må man ha en god organisering av frivilligheten. Noen må holde oversikt over hvilke ressurser man plasserer hvor, og hvem som gjør hva. UKM 2019 mener at det er viktig at organiseringen av frivilligheten ligger også hos andre ansatte enn diakonene dersom det går ut over deres kjernevirksomhet. Menighetsrådene bør ta større ansvar for frivilligheten og koordineringen av den.

Ungdommens kirkemøte 2019 utfordrer:

Kirkemøtet til å

- prioritere ulike diakonale tiltak når penger skal fordeles, og til å vurdere et minimumskrav til antall diakoner og hvor stort område en diakon skal virke i

Bispedømmene til å

- aktivt jobbe videre for økt forståelse for samisk språk og kultur, og viktigheten dette har i kirken for å bryte ned fordommer mot den samiske befolkningen
- tilrettelegge slik at det blir enklere for menigheter å satse på diakoni (gjennom tilgjengelig informasjon, kampanjer og liknende)
- være bevisste på utformingen av trosuttrykk og liturgier, slik at kirken oppleves som relevant for ulike mennesker

Ungdomsting/ungdomsråd til å

- oppfordre til holdningsskapende arbeid og bevisstgjøring knyttet til folkehelse og diakoni på Ungdomsting og i det lokale barne- og ungdomsarbeidet

Menigheter/menighetsråd til å

- jobbe aktivt med diakoni i hverdagen og til fortsatt å jobbe aktivt for en åpen kirke uten terskler, hvor alle er velkomne
- samarbeide med diakonale institusjoner, andre menigheter, organisasjoner og trossamfunn
- informere om deltakerfond og bistå med søknader der det er behov

DEN NORSKE KIRKE

Ungdommens kirkemøte 2019

- ta ansvar for organisering av frivillighet gjennom samarbeid med kommunen om diakonale tiltak, ved for eksempel å kartlegge hvilke behov som finnes i lokalsamfunnet

Ungdommens kirkemøte 2019 sak 07/19 Gudstjenester i konfirmasjonstiden

Vedtak

Innledning

Kirkemøtet skal i 2020 etter planen vedta ny liturgi for konfirmasjonstidens gudstjenester. Forslaget til liturgi har vært ute på høring og har fulgt saksgangen i tråd med regelverket for liturgisaker. Høringssaken gjaldt bønnene i presentasjonsgudstjenesten samt liturgien i den avsluttende konfirmasjonsgudstjenesten.

Saken som har vært på høring skal behandles i Bispemøtet i midten av oktober. Kirkerådets Utvalg for ungdomsspørsmål har levert et høringssvar på vegne av ungdomsdemokratiet. UKM 2019 mener at mange viktige perspektiver i høring dokumentet er ivarettatt i svaret til Utvalg for ungdomsspørsmål. Siden saken allerede er en læresak i Bispemøtet vil UKM 2019 nå konsentrere arbeidet om de øvrige gudstjenestene i konfirmasjonstiden.

Liturgiforslaget som har vært på høring framhever følgende:

1. Konfirmasjonsgudstjenesten som dåpspåminnelse, forbønns- og velsigneshandling
2. Konfirmasjonstiden som dåpsaktualisering og tilknytningstid til kirken

Det er særlig det siste perspektivet i punkt 2 som nå vil bli behandlet: *Konfirmasjonstiden som tilknytningstid til kirken, og gudstjenestenes plass og rolle i dette.*

UKM 2019 legger saksbeskrivelsen til grunn og velger å konsentrere arbeidet ut fra følgende to spørsmål:

- Hvordan kan konfirmantene bli kjent med gudstjenestens liturgi gjennom konfirmantopplegget?
- Hva kjennetegner en god konfirmasjonsgudstjeneste?

Gudstjenesten, en samling for hele menigheten

Gudstjenesten består av ord, toner og handling. For å forstå det en er med på, må den enkelte lære hva gudstjenesten er og hvorfor den er formet slik den er. Et utgangspunkt for å tenke kreativt om konfirmasjonstidens gudstjenester er å se på de åpninger som liturgien gir rom for. Muligheten til å gjøre lokale valg er forankret både i rubrikkene til hovedgudstjenesten⁵ og i Alminnelige bestemmelser⁶.

---

⁵ For eksempel: i rubrikk til Kyrieleddet: *I særskilte gudstjenester kan også et annet kyrie benyttes. Ved enkelte gudstjenester kan en annen lovsang eller ett eller flere lovsangsomkvad benyttes.*

⁶ For eksempel: i prekenform, forbønner, nattverdbønn mm (fastsatt av Kirkemøtet 2011, revidert av Kirkemøtet 2019)

UKM 2019 understreker at gudstjenesten er en samling for hele menigheten, også de gudstjenester som er tilrettelagt av og for ungdom. Et viktig anliggende gjennom konfirmasjonstiden må være å integreres i menighetens liv. For å føle seg som en del av dette, er det viktig at ungdommene ses som hele mennesker.

Det må være samsvar mellom konfirmasjonsundervisningen og gudstjenestene. Det må være en balanse mellom undervisning i tro, liturgi og kirkelige handlinger på den ene siden, og aktuelle etiske og samfunnsmessige spørsmål på den andre. Disse perspektivene henger sammen, og sammenhengen må gå som en rød tråd gjennom hele konfirmasjonstiden.

Hvordan setter vi det å være et helt menneske med alt det innebærer i sammenheng med liturgiens ledd, salmer, bønner eller bibelfortellinger? Vi kan hver for oss ha et Kyrierop eller et Gloria, men vi ser ikke denne sammenhengen så lett av oss selv hvis ingen forteller oss det.

UKM 2019 har diskutert antall gudstjenester i konfirmasjonstiden, som ifølge Plan for trosopplæring skal være åtte. UKM 2019 mener at dette er en viktig del av undervisningen og bør opprettholdes. Å bli kjent med liturgiens språk krever gjentakelse over tid. Ut over de tre faste gudstjenestene (presentasjons- samtale- og konfirmasjonsgudstjenesten) skal konfirmantene delta på fem øvrige. I de gudstjenestene hvor konfirmantene ikke skal ha spesifikke oppgaver, bør det gis en veiledning om hvilke gudstjenester som anbefales, ut fra kirkeårets preg og gudstjenestens karakter. Der hvor leir er en integrert del av undervisningsløpet, bør gudstjenestelivet også ha en sentral plass. Opplevelser fra leir kan skape gode minner for livet.

Gudstjenesten, et rom for å utforske liturgien

Konfirmantene bør oppfordres å komme til lederne og etterspørre ulike temaer som de ønsker skal knyttes til gudstjenestene. Her må dialogen være gjensidig. De bør få tilbud om å delta som medliturger i gudstjenestene eller i arbeidet rundt disse. UKM 2019 mener at i nettopp dette arbeidet er det rom for å utforske hvor mye av liturgien som kan ivaretas av konfirmantene, slik at de liturgiske rollene løses noe fra den tradisjonelle praksisen. Dette må selvfølgelig gjøres i henhold til tjenesteordning og sakramentsforvaltning. Det må også øves. Dersom dette fungerer, er det en viktig praktisk lærings- og mestringsopplevelse.

Alternativt bør konfirmantene inviteres til å være med på å forberede og gjennomføre andre arrangementer i menighetens trosopplæringstilbud, hvis de foretrekker det som alternativ til tjeneste under gudstjenesten. Det bør være praktiske aktuelle valgmuligheter fordi konfirmantene er en mangfoldig gruppe. Der hvor menigheten har kor, band eller

aldersbestemte interessegrupper som er ressurser for gudstjenestelivet, bør dette også anbefales for konfirmantene.

Konfirmantene må bli tatt godt imot og ivaretatt av de som er gudstjenesteledere. Kirken må være tydelig på at den skal være et trygt rom for alle. Lederne må sørge for å bli kjent med gruppens mangfold og ressurser. De må vise og ha forståelse for den enkeltes bakgrunn, identitet, seksualitet og funksjons evne. Lederskapet kan her innhente ressurser når det gjelder kulturelle tradisjoner, liturgi, salmer eller sanger på andre språk.⁷

Konfirmantene bør involveres som medskapere i gudstjenestearbeidet, og de må være godt forberedt til sine oppgaver. UKM 2019 vil oppfordre til at det gjøres en evaluering sammen med dem i etterkant. Dersom gudstjenestearbeidet ikke oppleves som en meningsfull og god erfaring, kan det motvirke motivasjonen for den videre deltakelsen.

Liturgien har elementer som er opp til flere tusen år gamle, men som er blitt uttrykt på forskjellig vis gjennom tiden. Liturgien er alltid i endring og står i et spenn mellom fortid og nåtid. Gudstjenesten har en utfordring når det kommer til å formidle, uten å overforklare. Det krever profesjonell kompetanse å være en god liturg, og det ligger mye pedagogikk i god liturgisk utførelse.

UKM 2019 mener at det er helt nødvendig at konfirmantene inviteres til å bli kjent med kirkerommet og kirkekunsten, ved å se og kjenne på rommets utforming og bli kjent med inventaret (orgel, døpefont, alterring og prekestol mm).

Gudstjenesten, et rom for læring

UKM 2019 vil minne om at i dag er konfirmasjonstiden kanskje det første selvstendige møte med gudstjenesten for noen av konfirmantene. De er der med en helt spesiell motivasjon og forpliktelse, og de skal arbeide med egne trosuttrykk gjennom mange slags læringsarenaer. Det er viktig å gi et godt førsteinntrykk, fordi dette legger grunnen for et vedvarende kirkeliv.

I starten av konfirmasjonstiden bør konfirmantene inviteres til et «frislipp i kirkerommet» hvor man kan bli kjent med kirkerommet og de ulike elementene i en kirke. Kirkerommet er en skattkiste som fornyer seg etter det blikket som ser. Uansett alder og kjennskap kan rommet tale på nytt til den som er der. Derfor kan et «frislipp» være verdifullt uansett den enkeltes forforståelse. Et arrangement som dette må selvfølgelig ledsages av et pedagogisk eller liturgisk opplegg.

Menigheten kan, ved starten av konfirmasjonstiden, arrangere en «førstereisgudstjeneste» hvor gudstjenesten gjennomføres med et tydeligere pedagogisk grep enn vanlig. Leddene kan illustreres, visualiseres eller utføres på en måte som er inspirerende og fornyende, også for kirkegjengere som har en stor fortrolighet med det som skjer. Dette kan være artig og gi et effektivt grunnlag for å ville lære mer. UKM 2019 mener at ettersom kirkerommet kalles kirkeskip, er ordene *kirkeskip* og *førstereis* i seg selv en god ordkombinasjon å arbeide ut fra.

---

⁷ Vi viser til vedtak fra UKM 2018 i saken om hovedgudstjenesten (sak 7/18) og fremmedfrykt (sak 8/18)

Konfirmantene må engasjeres, og øvrige aktuelle lokale ressurser, som f.eks. kor, musikere og søndagsskole trekkes inn.

Gudstjenesten er som et måltid med mange småretter i en komposisjon. Det er fullt mulig å ta ut én og én del og smake på den. En pedagogikk som ikke serverer alt på en gang, men fordeler gudstjenestens innhold på samlinger, leir og andre arrangementer, kan være lettere å ta imot og fordøye.

UKM 2019 mener at dersom konfirmasjonsundervisningen presenterer smakebiter på salmer, tekster, bønner og ledd og praktisering av liturgi underveis i undervisningsåret kan det gi motivasjon til involvering og tilknytning til gudstjenestelivet i menigheten. Også for dem som gjennom oppveksten har deltatt i kirkens trosopplæring eller andre kirkelige tilbud kan dette gi impulser til fornyet forståelse og dypere tro.

UKM 2019 vil særlig rette oppmerksomheten på hvor viktig det er at konfirmantene får kjenne på et eierskap til gudstjenesten og kirken i løpet av deres undervisningstid.

Her vil UKM 2019 framheve

- at liturgiundervisningen forteller om historisk bakgrunn og om relevans for livet og for troen
- at lederne og de som forestår gudstjenestene er engasjerte og inspirerende
- at konfirmantene får gudstjenesteoppgaver som de liker eller har interesse for
- at det er rom for å utforske liturgi og kirkerom, for eksempel ved
  - å utforske de liturgiske rollene i gudstjenestearbeidet
  - å lage en gudstjeneste fra blanke ark (f.eks. at konfirmantene utformer liturgi, skriver bønner o.a.)
- at gudstjenestearbeidet knyttes til ulike gudstjenestetyper, leir- eller weekendsamlinger (f.eks. assistere ved liturgisamlinger knyttet til Lys våken, Tårnagent mm)
- at det øves på liturgiledd, symbolhandlinger og salmer gjennom hele undervisningstiden

Oppfordringer:

UKM 2019 oppfordrer menighetene til

- å utarbeide en forslagsliste til aktuelle gudstjenester når konfirmantene skal delta uten å ha spesifikke oppgaver
- å arrangere «*Førstereisgudstjeneste i kirkeskipet*» ved starten av konfirmasjonstiden

UKM 2019 oppfordrer de ansvarlige for konfirmasjonsundervisningen til

- å gi rom for at konfirmantene kan være med å forberede og gjennomføre andre arrangementer i menighetens trosopplæringstilbud, som et alternativ til ministranttjeneste under gudstjenesten
- å fordele smakebiter på salmer, tekster, bønner og liturgiske ledd utover hele undervisningsforløpet

DEN NORSKE KIRKE

Ungdommens kirkemøte 2019

- å ta i bruk utarbeidede gode og praktiske veiledninger om gudstjenesten og kirkerommet.

Ungdommens kirkemøte 2019 sak 08/19 Kirke 2030

Vedtak

Hvorfor Kirke 2030?

I 2030 markerer vi 1000 år siden slaget på Stiklestad, og det vil bli en stor, nasjonal markering gjennom hele året. Her vil kirken spille en sentral rolle. I forbindelse med dette jubileet er det viktig at kirken diskuterer hvordan vi forholder oss til vår egen historie. Hva skal vi ta med oss videre? Hva skal vi legge fra oss? Hvordan forholder vi oss til arven fra Olav den hellige, og hvem er “vi” nordmenn når tusenårsjubileet skal feires?

Det er mange ulike aspekter ved historien om Olav Haraldsson og kristningen av Norge. Noen av disse er positive, som utviklingen av en folkereligøstet og en folkekirke og hva det har betydd for folk. Andre er mer problematiske. Vi har lyst til å trekke frem at deler av kirkens historie handler om jødeparagrafen, fornorskingspolitikk og diskriminering av andre minoriteter. Vi mener kirken i 2030 må ta større ansvar for alt det problematiske som har skjedd i kirkens navn, og være godt i gang med å snu kursen. Hvordan skal kirken nå og fremover forholde seg til både de positive og problematiske sidene av sin historie?

Kontekst og utfordringer

Det er vanskelig å si noe sikkert om hvordan samfunnet vil se ut om ti år. Vi kan si noe om trender vi allerede ser, og ut fra dette skissere hvordan vi tror konteksten vil være i 2030. Det er sannsynlig at nedgangen i medlemstall i Den norske kirke vil fortsette. Årsakene til dette er blant annet at færre døper barna sine, at en stor andel av kirkens medlemmer tilhører den eldste delen av befolkningen, økt religiøs pluralitet og en større andel av befolkningen har tilhørighet utenfor Den norske kirke. Sekulariseringen øker, og samtidig ønsker myndighetene at vi fortsatt skal ha en aktivt støttende tros- og livssynspolitikk.

Trenden er nå at forskjellen mellom fattig og rik i Norge øker, at det blir flere eldre ettersom færre blir født og eldre lever lenger, økt urbanisering og økt digitalisering. I tillegg står vi midt i de store utfordringene som følger av menneskeskapt klimaendringer. Blant annet vil store strømmer av klimaflyktninger sette press på Europas vann- og matforsyninger.

Kirken i denne konteksten

Dette dokumentet handler i hovedsak om hvordan vi vil at kirken skal se ut i 2030 og hvordan vi kommer oss dit. Vi vil, både nå og i fremtiden, være en aktiv og relevant kirke. Dåpen skal være eneste medlemskriterium. Vi ønsker at denne kirken skal være:

1. En kirke som snakker tydelig om tro, og som forteller og eier sin egen historie.

2. En kirke som er en tydelig samfunnsaktør og har en naturlig plass i det offentlige rom
3. En åpen kirke som rommer et mangfold
4. En demokratisk kirke
5. En kirke som rekrutterer til arbeid og frivillighet

1. En kirke som snakker tydelig om tro, og som forteller og eier sin egen historie

Mennesker vil i 2030, på samme måte som i dag, trenge evangeliet. Kirken har et fantastisk budskap om frelse og nåde, og dette må formidles tydelig og forståelig. Vi må tørre å være misjonerende, og vi må snakke frimodig om Jesus. Vi tror at kirken i 2030 vil romme et større spekter av måter å snakke om Gud på. Teologi må formidle kjærlighet, håp og inkluderende gudsbilder, og teologi vil endre seg fordi mennesker og kontekst endrer seg. Vi må fokusere spesielt på de vi ikke når i dag, og vi må tilby trosopplæring for alle aldersgrupper.

UKM 2019 ønsker å problematisere tanken om at tro er en privatsak. Kirken er et fellesskap av mennesker som tror og tviler. Vi må jobbe med hvordan vi snakker mer åpent om tro, og lete etter inkluderende språk og uttrykk. Dette kan særlig være et behov for unge. Vi tror at mange også i framtiden vil ha et ønske om å lære mer om sin egen tro, og at dette kan gjøre det enklere å møte mennesker som tror annerledes. Kirken må aktivt legge til rette for religionsdialog.

Kirken må fortsatt være aktuell, og vi tror særlig klimaangst, individualisering og ensomhet vil være aktuelle problemstillinger også i 2030. Disse temaene berører også menneskers forhold til tro. Kirken må ta disse temaene på alvor, invitere til samtaler og møtesteder, og møte alle mennesker med et håpsbudskap som gir mening for mennesker der de er.

Kirken snakker lite om seg selv, vi har gjerne mer fokus på det som splitter enn på det som forener oss, og er for lite utadrettet. Vi må kunne være stolte av hva vi er og alt vi har å komme med. Derfor må vi jobbe med hvordan vi skal nå ut både til medlemmer og til de som ikke tilhører kirken. Vi må vise frem hva vi er og hva vi tilbyr så vi kan lære av hverandre. Gjennom å styrke samarbeidet med ulike organisasjoner vil det være lettere å nå ut.

2. En kirke som er en tydelig samfunnsaktør og har en naturlig plass i det offentlige rom

Kirken er den største frivillige organisasjonen i Norge og har dermed et ansvar for å være en tydelig aktør i samfunnet. Vi utfordres av Bibelens budskap til å være tydelige på vårt ansvar for våre medmennesker og skaperverket. Samfunnet skal ikke være i tvil om hvor kirken står i spørsmål knyttet til klima, menneskeverd, flyktninger og solidaritet med marginaliserte.

Kirken må ta aktivt standpunkt til og gjøre en innsats mot de økende forskjellene mellom fattig og rik. Disse økende forskjellene utfordrer kirken til å legge til rette for at mennesker i alle aldre uavhengig av sosial og økonomisk bakgrunn kan delta på lik linje.

Kirken blir relevant gjennom å være tilstede i lokalsamfunn over hele landet, og gjennom å møte folk der de er og med de utfordringene de har. Vi kan ikke bare vente på at folk kommer til kirken.

Vi tror den offentlige debatten fortsatt vil være preget av polariserte meninger. Kirken må ta aktiv del i debatten og jobbe for et bedre debattklima. Vi må ikke være redde for å ta plass og bruke stemmen vår, eller for at vi skal bli for politiske.

Vi vil at kirken skal være en naturlig og viktig aktør i klimakampen, og at vi skal ta vår del av ansvaret. Vi må vise at vi ikke bare snakker om grønne tiltak, men også handler: Vi må selv ta grep, bruke vår stemme til å påvirke beslutningstakere og samfunnsaktører, og vi må formidle håp i klimasaken. Mange menigheter er allerede sertifisert som grønne menigheter, og vi må arbeide for at enda flere menigheter skal bli grønne. Samtidig må vi jobbe videre med hva dette betyr. Dette innebærer å skjerpe kravene i ordningen på en slik måte at vi kan fortsette å utvikle oss. Det er viktig at tiltakene er fellesskapsbyggende.

3. En åpen kirke som rommer et mangfold

Samfunnet er stadig i endring, og i 2030 vil det være nye mennesker og nye problemstillinger vi må forholde oss til. Vi må jobbe aktivt med hvordan vi legger til rette for deltakelse og inkludering i våre fellesskap. Vi vil ha en kirke som rommer et mangfold av mennesker og kulturelle og musikalske uttrykk. Kirken skal være et sted å høre til og har et særlig ansvar for å inkludere de som tidligere har vært holdt utenfor. Kirkelige handlinger og tilbud må være tilgjengelig for alle, og det må også være rom for å bare være. For å greie dette, må vi identifisere og jobbe mot det som gjør at mennesker ikke deltar.

Kirken er mangfoldig og må ha et bevisst forhold til den kulturelle rikdommen vi forvalter. Denne vil vi aktivt bruke for eksempel gjennom at kirken følger opp vedtaket fra sak UKM 07/18⁸ -*Hovedgudstjenesten* om å bruke et minoritetsspråk i alle gudstjenester.

Kirkebyggene må være universelt utformet slik at det ikke er fysiske hindringer som begrenser tilgjengeligheten. Også andre barrierer må adresseres.

---

⁸ UKM 07/18 Hovedgudstjenesten. <https://kirken.no/globalassets/kirken.no/om-kirken/slik-styres-kirken/ungdommens-kirkemote/2018/ukm-sak-7-18-hovedgudstjenesten---vedtak.pdf>

Gudstjenesten må både ha rom for mangfold og gjenkjennelse.

Dersom flere blir inkludert i planlegging og gjennomføring av gudstjenesten, øker eierskapet og muligheten for at vi når ut til flere. Kanskje må vi også skape helt andre møteplasser enn de vi har i dag. Kirkens tilstedeværelse på nett kommer til å være viktig også i fremtiden, og vi må jobbe aktivt med hvordan denne skal være. Som privilegert majoritet har vi et ansvar for å dele av våre ressurser og vi ønsker at kirkerom i større grad kan brukes av andre kristne trossamfunn. Dette fordrer at rommene brukes på en respektfull måte. For å være kirke i 2030 er vi nødt til å prioritere ressursene våre på en slik måte at vi bruker mest mulig ressurser der kirke skjer.

4. En demokratisk kirke

Mye har endret seg i kirkedemokratiet de siste årene. En demokratisk kirke må ha bred forankring, og da må kirkens medlemmer ha eierskap til og innflytelse over det som skjer. Vi må nå bedre ut med informasjon om hvordan kirken er organisert og hvordan de demokratiske strukturene fungerer. Denne informasjonen må særlig være tilgjengelig i forbindelse med kirkevalg.

Det må være enkelt å delta i valgene, og da må velgerne forstå hva de er med på og hvordan de kan påvirke. Vi ser at forhåndsstemming til offentlige valg stadig øker, og kirken må legge bedre til rette for at medlemmene kan forhåndsstemme i kirkevalget. Økt valgdeltakelse vil gi større legitimitet til de kirkelige organene.

Kirken må særlig fokusere på demokratiforståelse og deltakelse blant unge. Dette må i større grad inkluderes i konfirmasjonsundervisningen. Hvis unge stemmer skal bli hørt må kirken aktivt oppfordre unge til å engasjere seg, og vi må lage strukturer og system som sikrer reell påvirkningsmulighet. Kirken må i større grad samarbeide med barne- og ungdomsorganisasjoner siden en stor del av demokratiopplæringen skjer der, og vi må informere og minne om at 15 åringer har stemmerett i kirkevalg.

Menighetsråd og bispedømmeråd bør invitere unge inn i saker som særlig berører dem, og bispedømmeråd og ungdomsråd må ha et sterkere samarbeid.

5. En kirke som rekrutterer til arbeid og frivillighet

Hvis vi skal ha mulighet til å betjene kirken i fremtiden, må vi aktivt jobbe med rekruttering.

Vi må snakke mer om kirken som arbeidsplass, og vi viser her til sak UKM 04/19

Rekruttering. Vi må særlig jobbe med forholdet mellom ansatte og frivillige slik at vi kan inkludere flere i arbeidet, og vi må jobbe med spørsmål rundt hvem det er vi spør om å delta og hvordan vi spør. Mangfoldet kirken representerer må reflekteres i ansatte og frivillige.

Videre må vi tenke større fellesskap, fellesprosjekter og tverrfaglig samarbeid, slik at vi bidrar med og utnytter de ressursene vi har. Da kan vi i større grad stimulere og motivere de som jobber og er frivillige i kirken. Vi trenger også en større samtale om hvilken kompetanse

DEN NORSKE KIRKE

Ungdommens kirkemøte 2019

kirken trenger - nå og i fremtiden. Vi vil særlig fremheve samisk, tegnspråk og minoritetskompetanse.

Vi må stimulere til at kirken er et godt sted å jobbe og snakke positivt om kirken som arbeidsplass og arena for frivillighet. Hvis vi skal rekruttere flere unge til å jobbe i kirken må vi nå tidligere ut med informasjon om hvilke stillinger som finnes, hvilke oppgaver man kan ha og hvordan arbeidshverdagen er. Vi må informere bredt om de ulike yrkesalternativene, og kirken må samarbeide tett med ulike utdanningsinstitusjoner, ikke bare de teologiske. Vi må også jobbe med hvordan vi møter de som ønsker å jobbe i kirken og som allerede har en annen jobb eller utdanning, og vi må bruke ungdomsarbeid som rekrutteringsarena.

Vi må aktivt rekruttere frivillige til kirken. For å greie dette må vi snakke mer om hva man får igjen for å være frivillig gjennom fellesskap, mulighet til å lære noe nytt, og å kunne bruke sine ressurser. Vi vil her henvise til sak UKM 06/19 *Ung diakoni - å være og å gjøre* som diskuterer diakoni i et folkehelseperspektiv.

Kanskje kan kirken være en arena for arbeidstrening og lærling- og praksisplasser, og en arena for å inkludere den økende andelen eldre i befolkningen på nye måter. Vi må aktivt samarbeide med barne- og ungdomsorganisasjoner, anerkjenne at de har en viktig rolle i rekruttering til kirkelige stillinger og legge til rette for at også de kan bruke kirkens lokaler.

Ungdommens kirkemøte 2019 sak 09/19: Kirke på nett

Bakgrunn:

I 2019 har Kirkerådet valgt «Kirke på nett» som ett av to satsingsområder. Det er satt av kr 5 millioner til satsingen. Ungdommens kirkemøte utfordres til å gi sitt unge perspektiv på hvordan Den norske kirke kan være kirke på nett, når det gjøres på sitt beste.

Kirken er i dag til stede på nett gjennom kirken.no, og nasjonal Facebook-side og Instagram-, og Twitter-konto, samt gjennom samarbeidet nettkirken.no med Sjømannskirken. I tillegg til dette kommer det flere nettsider og kontoer i sosiale medier for lokalmenigheter, kirkelige fellesråd og bispedømmer og biskoper.

Ungdommens kirkemøte 2019 ble utfordret til å ta stilling til følgende påstander i workshop:

- Den norske kirke deler poster på sosiale medier som styrker følelsen av å være en del av kirken
- Den norske kirke er ikke god nok til å være tilstede for unge mennesker på sosiale medier
- Å ha streaming av andakter, bønnestund o.l. er en god måte å være kirke på nett for unge
- Det vises for lite av barne- og ungdomsarbeidet i kirkene på kirkens digitale kanaler
- Det er viktig at kirken har tjenester på nett der unge enkelt kan få en samtale eller svar på spørsmål om troen og livet.
- Unge som er nysgjerrige på kristen tro, vil ha nytte og glede av å følge @den_norske_kirke på Instagram
- Jeg synes kirken bør prioritere en egen instaprest-konto på SoMe, i tillegg til de andre nasjonale kontoene som finnes i dag.

Vedtak

Ungdommens kirkemøte 2019 ønsker å støtte satsingen med å være kirke på nett. UKM 2019 ber Utvalg for ungdomsspørsmål ta med seg de erfaringene fra, og innspillene som kom frem i workshopen på Ungdommens kirkemøte, og jobbe videre med denne satsingen

Ungdommens kirkemøte 2019 sak 10/19 Regler for ungdomsdemokratiet

Vedtak

Ungdommens kirkemøte 2019 har behandlet saken om regler for ungdomsdemokratiet, som er ute på høring, med frist 11. oktober 2019. Dette vedtaket er UKM 2019 svar på høringen, og gir samtidig et mandat til UKM 2019 sine fire representanter til Kirkemøtet 2020 om å målbare våre anliggender.

I vårt arbeid med saken har vi valgt ut noen av høringens problemstillinger, som vi velger å gi våre innspill til. Vi vil i vårt svar henwise til paragrafene i *Forslag til regler for ungdomsdemokratiet i Den norske kirke*, som var vedlagt høringen.

§2 Ungdomsting i bispedømmet

UKM 2019 gir sin tilslutning til forslaget §2 a), om at menighetsrådene i bispedømmet oppnevner inntil to representanter til ungdomstinget i bispedømmet. UKM 2019 ser samtidig at det er viktig å involvere staben og eventuelle ungdomsutvalg, som ofte er tettere på ungdomsarbeidet i en menighet. Vi forutsetter at menighetsrådene der det er naturlig, henter inn råd om hvem som bør sendes.

§3 Ungdomsråd i bispedømmet

UKM 2019 gir sin tilslutning til forslaget §3 første ledd om sammensetningen av ungdomsrådet, men med noen presiseringer. Vi støtter at bispedømmerådet skal oppnevne et medlem til ungdomsrådet, men forutsetter at vedkommende er medlem av bispedømmerådet.

Videre foreslår UKM 2019 at det oppnevnte medlemmet fra bispedømmerådet møter som observatør.

Samisk representasjon

UKM 2019 foreslår at man tar inn en bestemmelse om at minst ett medlem i ungdomsrådene i de tre nordligste bispedømmene bør være samisk.

§4 Ungdommens kirkemøte

Samisk representasjon

UKM 2019 drøftet hva som skal være ordningen for samisk representasjon i Ungdommens kirkemøte, med bakgrunn i at UKM 2017 vedtok at man ønsket at hele Samisk ungdomsutvalg (SUNG) skulle få delegatstatus på Ungdommens kirkemøte.

UKM 2019 gir sin tilslutning til forslaget §4 b) og c), om at det på UKM møter en samisk delegat fra hver av de tre nordligste bispedømmene, samt to delegater fra SUNG, i tillegg til at medlemmene av SUNG som ikke er delegater gis møterett som observatører på UKM.

Andre organisasjoner

UKM 2019 drøftet også forholdet til andre organisasjoners representasjon på Ungdommens kirkemøte. I forslaget står det i §4 e) at det skal sendes

*en delegat fra hver av organisasjonene som driver ungdomsarbeid tilknyttet
Den norske kirke, oppnevnt av organisasjonenes styrer*

Her ønsker UKM 2019 en klarere tekst, som avklarer definisjonsmyndigheten for hvem som kan sies å drive ungdomsarbeid tilknyttet Den norske kirke. Det bør også avklares hvorvidt det har noe å si om disse organisasjonene har kristen formålsparagraf eller ikke, noe som er blitt aktualisert ved at Changemaker har endret sin formålsparagraf og tatt ut kristendommen fra sitt grunnlag.

UKM 2019 foreslår derfor å klargjøre at det er Den norske kirkes ungdomsutvalg som, i likhet med i dag, har myndighet til å invitere organisasjoner til Ungdommens kirkemøte. Vi foreslår også å differensiere mellom organisasjonene på bakgrunn av formål, slik at organisasjoner som ikke har kristen formålsparagraf kan inviteres til å sende en observatør.

Døvekirkenes representasjon

UKM 2019 ønsker at Døvekirkenes representasjon på Ungdommens kirkemøte økes fra forslaget 1 til 2 delegater.

Spørsmålet om stemmerett i Kirkemøtet for leder av Den norske kirkes ungdomsutvalg

UKM 2019 er klar i sin tale: Vi ønsker at den valgte lederen i ungdomsdemokratiet skal få stemmerett i Kirkemøtet. Flere spør seg hva Den norske kirke vil med ungdomsdemokratiet, om man ikke har stemmerett i det øverste organet. Andre påpeker at valgordningen til bispedømmeråd ikke sikrer at noen under 30 år faktisk blir valgt inn. Andre igjen peker på at lederen i ungdomsdemokratiet tilbringer nærmere 30 møtedager i året i Kirkerådet, Den norske kirkes ungdomsutvalg, Ungdommens kirkemøte og Kirkemøtet. Det kan bli krevende å rekruttere noen til et slikt verv om man ikke samtidig kan tilby reell innflytelse. Til sist er det viktig for oss å understreke at lederen i ungdomsdemokratiet representerer om lag 680 000 medlemmer av Den norske kirke mellom 15 og 30 år. Disse er ofte underrepresentert i kirkens styrende organer. Å gi leder en slik stemmerett vil være et viktig steg på veien mot bedre ung representasjon i kirkemøtet.

Oppsummering

UKM 2019 har drøftet forslag til regler for ungdomsdemokratiet i Den norske kirke. UKM 2019 legger forslaget til grunn, og har følgende endringsforslag:

Ny §3 første ledd, om ungdomsrådenes sammensetning:

Ungdomsrådet består av minst seks medlemmer i aldersgruppen 15–30 år, valgt av og blant ungdomstingets representanter, og en observatør valgt av bispedømmerådet, blant bispedømmerådets medlemmer. I de tre nordligste bispedømmene bør minst ett av medlemmene være samisk. Ungdomstinget kan også velge et antall varamedlemmer til ungdomsrådet.

Ny §4 d) og e) og nytt ledd i paragraf 4, om andre organisasjoners representasjon på Ungdommens kirkemøte:

d) to delegater fra døvemenighetene, oppnevnt av Døvekirkes fellesråd,

e) en delegat fra hver av organisasjonene som driver ungdomsarbeid tilknyttet Den norske kirke. Organisasjonen må ha kristen formålsparagraf og ha mottatt invitasjon fra Den norske kirkes ungdomsutvalg. Delegaten oppnevnes av organisasjonenes styrer.

[...]

Organisasjoner som driver ungdomsarbeid tilknyttet Den norske kirke, men ikke har kristen formålsparagraf, kan inviteres til å sende en observatør. Den norske kirkes ungdomsutvalg bestemmer hvilke organisasjoner som inviteres.

Stemmerett i Kirkemøtet for leder av Den norske kirkes ungdomsutvalg:

UKM 2019 er helt klar i sin oppfordring til å gi leder av ungdomsdemokratiet stemmerett i Kirkemøtet.

Ungdommens kirkemøte 2019 sak 11/19 Fokussak på UKM 2020

Bakgrunn

Denne saken har sitt opphav i UKM-sak 06/10: *Kartlegginga syner at det kan vere vanskeleg å organisere UT i bispedøma slik at dette står i ein naturleg samanheng med UKM, og at ei viss samkøying av saker hadde vore ønskjeleg. UKM vil derfor be Ufung om å prøve følgjande modell for og gje UT høve til å handsame sakene før dei sender sine delegater til UKM: På det aktuelle UKM lanserast eit tema som blir sak på det påfølgjande årets UKM. Denne saka tar UR attende til UT som får frie tyglar med tanke på korleis dei handsamar temaet. Handsaminga og vedtaket-/a blir sendt til Ufung før ferdigstilling av sakspapira til UKM. Viss mogleg ønskjer UKM at dette blir ein sak som skal på kyrkjemøtet. UKM bed Ufung leggje til rette for at val av tema blir ein prosess der det regionale leddet involverast og har medraderett.*

Vedtak

Ungdommens kirkemøte 2019 valgte følgende tema:

DEBATTKLIMA - hvordan snakker vi om og til hverandre?

I løpet av de siste årene har klimaet i den offentlige debatten blitt stadig hardere. Terskelen for å snakke ned eller stygt *om* og *til* hverandre er blitt lavere. Kommentarfeltene inneholder flere stygge ord og folk er ofte blitt mer kreative når det kommer til stygge kallenavn på meningsmotstanderen sin. Hva gjør dette med oss? Vil det at vi hele tiden hører stygge og nedlatende påstander om våre medmennesker, bidra til en faktisk nedvurdering av andre mennesker? Hvordan påvirker det oss som mennesker og som kristne å høre at andre mennesker blir rangert etter utseende, etnisitet, seksualitet eller politiske standpunkt? Åpner den stadig hardere offentlige debatten for at vi i våre hverdager også snakker stygt om hverandre? Og går det i så fall an å motvirke?

I den kristne tradisjonen står nestekjærlighet, respekt for mennesket og det at alle mennesker har lik verdi sterkt. – Er vi derfor som kristne forpliktet til å si ifra når debatten sporer av i hets, sjikane og personangrep? Da bispemøtet uttalte seg om abortsaken i februar 2019, sa de:” Det er på tide å skape et nytt samtaleklima. Det ønsker vi å medvirke til.”

- Har kirken et ansvar i forhold til hvordan vi snakker om og til hverandre? Og hvordan kan ungdomsdemokratiet i Den norske kirke medvirke til dette?

Delegater og observatører ved Ungdommens kirkemøte 2019

Navn	Sendt fra	Rolle
Håkon Isaksen	Agder og Telemark bispedømme ungdomsråd	Delegat
Liv Reidun Urtegård	Agder og Telemark bispedømme ungdomsråd	Delegat
Nora Baartvedt	Bjørgvin bispedømmeråd	Delegat
Patrick Andre Byrkjeland	Bjørgvin bispedømme ungdomsråd	Delegat
Aleksander Abelsen	Borg bispedømme ungdomsråd	Delegat
Louise Knutsen	Hamar bispedømme ungdomsråd	Delegat
Magnus Kessel	Hamar bispedømme ungdomsråd	Observatør
Matilde Ødegaard	Hamar bispedømme ungdomsråd	Delegat
Jørgen Johnsen	KFUK-KFUM Norge	Delegat
Veronica Lona	KFUK-KFUM speiderne	Delegat
Kjersti Jåvold Landmark	Kirkemøte delegat 2019	Delegat
Henrik Wirak Onsrud	Kirkemøte delegat 2019	Delegat
May-Eldrid Hanssen	Kirkemøtet delegat 2019	Delegat
Marte Elvira Rolvsjord	Møre Bispedømme ungdomsråd	Delegat
Alan Akali	Nidaros bispedømme ungdomsråd	Delegat
Marius-Nikolai Rise-Hoem	Nidaros bispedømme ungdomsråd	Delegat
Signe Hustrulid	NMSU	Delegat
Harald Skoglund Dahler	Nord-Hålogaland bispedømme ungdomsråd	Delegat
Michael Frostmo	Nord-Hålogaland bispedømme ungdomsråd	Delegat
Rebecca Utsi-Rasmus	Nord-Hålogaland bispedømme ungdomsråd, samisk representant	Delegat
Tobias Wang	Norges kristelige student- og skoleungdomslag	Delegat
Lilly Marie Spjelkavik Hansen	Norges kristelige studentforbund	Observatør
Marianne Meling Kvamsøe	Norges kristelige studentforbund	Delegat
Pauline Haavik Jenssen	Oslo Bispedømme ungdomsråd	Delegat
Oscar Østern	Oslo bispedømme ungdomsråd	Delegat
Jørgen Foss	Oslo Bispedømmeråd	Delegat
Amalie Lofthaug	Skjærgårds LIVE	Observatør
Aksel Johan Lund	Stavanger bispedømme ungdomsråd	Delegat
Sofia Leonora Jonassen	Stavanger bispedømme ungdomsråd	Delegat
Christian Heidissønn Klausen	Sør Hålogaland bispedømme ungdomsråd	Delegat
Ingrid Olsen	Sør-Hålogaland bispedømme ungdomsråd	Delegat

Vilde Sofie Langås	Sør-Hålogaland bispedømme ungdomsråd	Delegat
Vilma-Hennie Jessen	Samisk ungdomsutvalg	Delegat
Kristina Bjåstad	Sør-Hålogaland bispedømmeråd	Delegat
Marianne Borgersen	Tunsberg bispedømme ungdomsråd	Delegat
Simon Omsland Zakariassen	Tunsberg bispedømme ungdomsråd	Delegat
Sondre Karstad	Tunsberg bispedømmeråd	Delegat
Anders Jarmund	Ung kirkesang	Delegat
Selma Holmquist	Ung Kirkesang	Observatør
Silje Smørvik	Utvalg for ungdomsspørsmål	Delegat
Einar Østerhagen	Utvalg for ungdomsspørsmål	Delegat
Fredrik Røste	Utvalg for ungdomsspørsmål	Delegat
Oda Mortensen	Utvalg for ungdomsspørsmål	Delegat
Thomas Granheim Iversen	Utvalg for ungdomsspørsmål	Delegat
Therese Egebakken	Utvalg for ungdomsspørsmål	Delegat